

Raadsvragen van het raadslid dhr. D. Rennenberg (OAE) over Gascogne

Uit uw persbericht van 25 april jl. en uit het ED van heden heeft onze fractie begrepen dat uw college een overeenkomst heeft gesloten met Gascogne Groep en met Vebego over het aanbieden van huishoudelijke hulp, het opleiden van bijstandsgerechtigden en het inzetten van bijstandsgerechtigden voor het verlenen van huishoudelijke hulp.

Gelet op onze betrokkenheid bij dit onderwerp en diverse debatten met uw college en voorgaande colleges hebben wij toch een aantal kritische kanttekeningen en vragen bij de betrokken “deal” van uw college,

Deze kritische betrokkenheid is versterkt door het memo van de wethouder dat wij gisteravond mochten ontvangen, waarin aangegeven wordt dat de gemeente niet in zee gaat met Zorgwacht. Dit onder de zeer suggestieve kop, naar onze mening niet geheel conform de waarheid: “Aanbod van Zorgwacht biedt geen baangaranties”.

Vandaar de volgende vragen:

1. Zoals uw college weet zijn wij, onder andere door de folder van de gemeente; “HULP BIJ HET HUISHOUDEN Zorgaanbieders op een rij”, op de hoogte van het feit, dat er meerdere aanbieders zijn voor het verlenen van huishoudelijke hulp en het bieden van een gekwalificeerde opleiding aan uitkeringsgerechtigden, waaronder bijstandsgerechtigden. Daarbovenop werd en wordt een arbeidsgarantie aangeboden.
Op de lijst in de bovengenoemde folder komt de Gascogne Groep niet voor. Kunt u aangeven waarom alleen in zee wordt gegaan met Gascogne en Vebego en niet met andere aanbieders?
2. In het persbericht wordt gesproken over “een baan voor 9 maanden met mogelijkheid van verlenging”. De periode van 9 maanden biedt naar onze mening weinig houvast voor een langdurige arbeidsrelatie.
Kan uw college aangeven of in de overeenkomst met Gascogne en Vebego een arbeidsgarantie voor een langere periode is opgenomen? Zo ja, welke garantie betreft het en voor welke periode geldt deze?
3. In hoeverre is sprake van een zelfstandige arbeidsovereenkomst tussen de opdrachtnemer Gascogne en de bijstandsgerechtigde, zodanig dat de bijstandsgerechtigde zelfstandig in het levensonderhoud kan voorzien, zonder onder het regime van de Participatiewet te vallen?
4. Kunt u aangeven welke opleiding de bijstandsgerechtigden volgen bij Gascogne – Vebego en met welke gekwalificeerde opleiding deze vergelijkbaar is? Is er aan het einde van de opleiding sprake van het verkrijgen van een diploma?
5. Volgens uw persbericht is er sprake van de inzet van 1,3 miljoen Euro aan gemeenschapsgeld in dit project. Is er bij de gunning sprake geweest van een onderhandse aanbesteding? Is dit overeenkomstig de Europese richtlijnen voor

aanbesteding? Is hiermee geen tekort gedaan aan andere ondernemingen, die in dezelfde markt van schoonmaak en huishoudelijke hulp opereren? Is bij deze overeenkomst niet sprake van ongeoorloofde staatssteun en/of concurrentievervalsing? Zo neen kunt u uw antwoord toelichten? Heeft u hierover contact gehad met het ministerie?

6. Is er niet sprake van een voorkeursbehandeling van Gascogne / Vebego, bijvoorbeeld ten opzichte van Zorgwacht, die al langere tijd met de gemeente in overleg was over een soortgelijke aanbieding en waarover in de gemeenteraad al commotie is ontstaan?
7. Worden andere aanbieders in de zorg- en schoonmaakbranche, zoals bijvoorbeeld Zorgwacht in de gelegenheid gesteld om onder gelijke condities een overeenkomst aan te gaan met de gemeente Eindhoven?
8. In de Voortgangsrapportages Arbeidsmarkt (Q3 en Q4 2015) maakt u melding van overeenkomsten en samenwerking met Gascogne. Kunt u de feiten en omstandigheden van deze samenwerking aangeven?
9. In de Voortgangsrapportage Q3 en Q4, alsmede in een memo van wethouder Depla van 14 januari 2016 wordt gewag gemaakt van een externe casuïstiekcoach? Kunt u aangeven wat de specifieke taken van deze functionaris zijn? Heeft deze functionaris op enigerlei wijze een betrokkenheid bij de uitvoering van de overeenkomst met Gascogne – Vebego? Is het juist dat deze casuïstiekcoach vanaf augustus 2015 werkzaam is voor de gemeente Eindhoven en tot juli 2015 een directiefunctie bij Gascogne uitoefende?

Eindhoven, 29 april 2016

Antwoord van burgemeester en wethouders

De gemeente Eindhoven maakt gebruik van de decentralisatieregeling van het rijk 'de Huishoudelijke Hulp Toets (HHT)'. De raad is hierover met een brief van 5 november 2014 geïnformeerd. Met de regeling van bieden 19 aanbieders WMO sinds 1 januari 2015 huishoudelijke hulp aan als algemene voorziening tegen een gereduceerd tarief met als doel behoud van werkgelegenheid. Inwoners 60+, alleenstaande ouders, mantelzorgers en inwoners met een WMO indicatie die meer hulp nodig hebben, kunnen hier gebruik van maken. Zij krijgen huishoudelijke hulp tegen een gereduceerd tarief. De uitvoering ligt bij de 19 aanbieders. Ondanks de inspanningen van de aanbieders is in 2015 slechts 3% van het beschikking gestelde HHT budget gebruikt. Het budget voor 2015 was € 2.548.000,-. Het resterende budget is toegevoegd aan het jaarrekening resultaat 2015.

Het rijk heeft met de Decemercirculaire gemeentefonds 2015 de inzet van de middelen Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) verruimd. Het HHT budget is nu beschikbaar voor reguliere werkgelegenheid, fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en de kwaliteit van ondersteuning. De voorwaarden in de Informatiekaart HHT zijn losgelaten. Het college heeft hiermee de ruimte gekregen om de beschikbare middelen voor het jaar 2016 (€ 2.625.000,-) breder in te zetten, zowel voor fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden, kwaliteit van dienstverlening én werkgelegenheid. In dit kader heeft de gemeente een overeenkomst gesloten met Gascogne en Vebego. Gascogne en Vebego bieden per

kalenderjaar, afhankelijk van de vraag naar huishoudelijke hulp, 100 mensen met een bijstandsuitkering een betaalde baan voor gemiddeld 12-16 uur per week. Het aanbod is een arbeidsovereenkomst voor de duur van 9 maanden. Deze arbeidsovereenkomst kan eenmalig met 9 maanden worden verlengd. Dit wordt afhankelijk van functioneren van de medewerker en de marktvraag omgezet naar een vaste arbeidsovereenkomst.

De beschikbare middelen voor 2016 worden ingezet voor de jaren 2016 en 2017. In september/oktober vindt er een tussenevaluatie plaats. Afhankelijk van de hoogte van het rijksbudget voor 2017 en verder, en de feitelijke besteding, kan de verdeling worden gewijzigd. De hoogte van het rijksbudget voor 2017 en verder is afhankelijk van de landelijke evaluatie HHT.

Daarnaast heeft het college besloten om gezien de ervaringen van de aanbieders WMO in 2015 de huishoudtoelage te verhogen naar € 12,50 en het maximaal in te zetten uren per huishouden per week te verhogen naar 4 uur. Dit geldt zowel voor de dienstverlening van de aanbieders WMO als voor de dienstverlening van Gascogne en Vebego. Dit betekent in de praktijk dat de WMO doelgroepen voor globaal € 11,- per uur een huishoudelijke hulp kunnen inhuren. Het tarief per aanbieder WMO is namelijk globaal genomen € 23,50. De klanten van Gascogne – de private markt – betalen € 12,50.

Het is bij uitstek de bedoeling om bijstandsgerechtigden die reeds een achtergrond hebben in zorg en dienstverlenende beroepen een werkomgeving aan te bieden. In individuele situaties kan het nodig zijn een bijstandsgerechtigden enkele weken bij te scholen.

1. Zoals uw college weet zijn wij, onder andere door de folder van de gemeente; "HULP BIJ HET HUISHOUDEN Zorgaanbieders op een rij", op de hoogte van het feit, dat er meerdere aanbieders zijn voor het verlenen van huishoudelijke hulp en het bieden van een gekwalificeerde opleiding aan uitkeringsgerechtigden, waaronder bijstandsgerechtigden. Daarbovenop werd en wordt een arbeidsgarantie aangeboden. Op de lijst in de bovengenoemde folder komt de Gascogne Groep niet voor. Kunt u aangeven waarom alleen in zee wordt gegaan met Gascogne en Vebego en niet met andere aanbieders?

De folder 'Hulp bij het huishouden zorgaanbieders op een rij' gaat over de hulp bij het huishouden in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zoals bedoeld bij de start op 1-1-2015. Gascogne en Vebego komen in deze lijst inderdaad niet voor. Gascogne en Vebego zijn namelijk geen aanbieder in het kader van de Wmo. De gemeente Eindhoven heeft eind 2014 met 19 aanbieders WMO intentieverklaringen getekend met werkafspraken over de uitvoering van HHT. Op basis van deze afspraken wordt de HHT regeling door de zorgaanbieders WMO uitgevoerd. In 2015 is er slechts 3% van het beschikbare budget voor 2015 uitgegeven.

Het college heeft besloten om een gedeelte van het beschikbare bedrag voor 2016 in te zetten voor een werkgelegenheidsproject waarbij bijstandsgerechtigden met een zorg of dienstverlenende achtergrond een kans krijgen op werkhervatting. Het college heeft hiervoor een overeenkomst afgesloten met Vebego en Gascogne. Andere aanbieders

hebben de mogelijkheid om een soortgelijk voorstel als van Gascogne/Vebego in te dienen.

2. In het persbericht wordt gesproken over “een baan voor 9 maanden met mogelijkheid van verlenging”. De periode van 9 maanden biedt naar onze mening weinig houvast voor een langdurige arbeidsrelatie.

Kan uw college aangeven of in de overeenkomst met Gascogne en Vebego een arbeidsgarantie voor een langere periode is opgenomen? Zo ja, welke garantie betreft het en voor welke periode geldt deze?

Uiteraard is het streven een langdurige arbeidsrelatie tot stand te laten komen, maar de huidige arbeidsmarkt van huishoudelijke hulp moet zich nog ontwikkelen tot nieuwe werkgelegenheid, zonder concurrentie op arbeidsvoorwaarden en met fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden. Het aanbod van Gascogne is een arbeidsovereenkomst voor de duur van 9 maanden. Deze arbeidsovereenkomst kan eenmalig met 9 maanden worden verlengd. Dit wordt afhankelijk van functioneren van de medewerker en de marktvraag omgezet naar een vaste arbeidsovereenkomst.

3. In hoeverre is sprake van een zelfstandige arbeidsovereenkomst tussen de opdrachtnemer Gascogne en de bijstandsgerechtigde, zodanig dat de bijstandsgerechtigde zelfstandig in het levensonderhoud kan voorzien, zonder onder het regime van de Participatiewet te vallen?

Gascogne biedt mensen met een bijstandsuitkering een arbeidsovereenkomst van 2,5 uur tot maximaal 26 uur per week. Dit is gemiddeld 12-16 uur per week. De kandidaten komen direct in loondienst, afhankelijk van hun achtergrond en werkervaring. Dit bepaalt ook de uren inzet bij de start en daarna. Voor werken als huishoudelijke hulp is in de praktijk niet meer dan 26 uur gebruikelijk. Afhankelijk van de situatie van de werknemer kan hij met dit aanbod zelfstandig in het levensonderhoud voorzien. Zo niet, dan wordt het inkomen uit loondienst aangevuld met bijstand. Parttime werk is ook een manier om op zijn minst gedeeltelijk in het eigen levensonderhoud te voorzien, danwel te kunnen doorgroeien naar een baan die de werknemer uitkeringsonafhankelijk maakt.

4. Kunt u aangeven welke opleiding de bijstandsgerechtigden volgen bij Gascogne – Vebego en met welke gekwalificeerde opleiding deze vergelijkbaar is? Is er aan het einde van de opleiding sprake van het verkrijgen van een diploma?

Er wordt ingezet op het aan het werk helpen van bijstandsgerechtigden die al een achtergrond hebben in de zorg en dienstverlening. Desondanks kan het in individuele omstandigheden noodzakelijk zijn dat Gascogne medewerkers een basisopleiding schoonmaken aanbiedt om de benodigde kwaliteit te kunnen bieden aan de afnemer van de huishoudelijke hulp. Deze 9 weken durende opleiding wordt door Gascogne zelf gegeven. De externe organisatie RAS (Raad voor Arbeidsverhoudingen Schoonmaak- en Glazenwassersbranche) neemt het examen af. Deelnemers krijgen een diploma. Het is een vakopleiding.

5. Volgens uw persbericht is er sprake van de inzet van 1,3 miljoen Euro aan gemeenschapsgeld in dit project. Is er bij de gunning sprake geweest van een onderhandse aanbesteding? Is dit overeenkomstig de Europese richtlijnen voor aanbesteding? Is hiermee geen tekort gedaan aan andere ondernemingen, die in dezelfde markt van schoonmaak en huishoudelijke hulp opereren? Is bij deze overeenkomst niet sprake van ongeoorloofde staatssteun en/of concurrentievervalsing? Zo neen kunt u uw antwoord toelichten? Heeft u hierover contact gehad met het ministerie?

De opdracht is Europees aanbesteed waarbij de procedure voor B-diensten is toegepast. Dit is overeenkomstig de Europese richtlijnen en de Aanbestedingswet. Zie Artikel 2.38 lid 3 van de Aanbestedingswet: 'Voor opdrachten betreffende diensten voor «gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening», zoals opgenomen in bijlage II-B van richtlijn nr. 2004/18/EG, wordt, met inachtneming van het tweede lid, de procedure voor B-diensten toegepast, tenzij de aanbestedende dienst anders besluit.'

Aan andere ondernemingen die in de markt van schoonmaak en huishoudelijke hulp opereren is hiermee geen tekort gedaan, aangezien voor hen de mogelijkheid is opgehouden om ook een soortgelijk voorstel in te dienen. Er is geen sprake van ongeoorloofde staatssteun en/of concurrentievervalsing, de dienstverlening wordt immers tegen een marktconform tarief ingekocht en de regeling staat ook open voor andere aanbieders. Dit project voldoet gezien de verruiming van de landelijke regeling aan de HHT-criteria.

6. Is er niet sprake van een voorkeursbehandeling van Gascogne / Vebego, bijvoorbeeld ten opzichte van Zorgwacht, die al langere tijd met de gemeente in overleg was over een soortgelijke aanbidding en waarover in de gemeenteraad al commotie is ontstaan?

Zorgwacht heeft zoals alle aanbieders de mogelijkheid om een soortgelijk voorstel als Gascogne in te dienen. Zie het antwoord op vraag 5.

Zorgwacht heeft een plan ingediend om 20 bijstandsgerechtigden met behoud van uitkering een gecertificeerd leerwerktraject van 1 jaar aan te bieden, tot 'Helpende Zorg en Welzijn (MBO niveau 2)' met een x aantal praktijkmuren in de wijk. Met het voorstel om de praktijkmuren in te vullen bij ouderen en mensen met een beperking met informele hulp- en ondersteuningsvragen. Zorgwacht biedt als werkgever bijstandsgerechtigden geen arbeidsovereenkomsten.

7. Worden andere aanbieders in de zorg- en schoonmaakbranche, zoals bijvoorbeeld Zorgwacht in de gelegenheid gesteld om onder gelijke condities een overeenkomst aan te gaan met de gemeente Eindhoven?

Zie het antwoord op vraag 5 en 6.

8. In de Voortgangsrapportages Arbeidsmarkt (Q3 en Q4 2015) maakt u melding van overeenkomsten en samenwerking met Gascogne. Kunt u de feiten en omstandigheden van deze samenwerking aangeven?

In de voortgangsrapportage arbeidsmarkt Q3 en Q4 2015 staat inderdaad dat de gemeente Eindhoven met Gascogne is overeen gekomen om een pilot te starten waarbij ZZP-ers worden ingezet voor (huis)zorg. Deze pilot is niet gestart, omdat de combinatie van een servicebureau en ZZP-ers door de belastingdienst vooralsnog wordt gezien als een 'verkoop dienstverband'.

9. In de Voortgangsrapportage Q3 en Q4, alsmede in een memo van wethouder Depla van 14 januari 2016 wordt gewag gemaakt van een externe casuïstie coach? Kunt u aangeven wat de specifieke taken van deze functionaris zijn? Heeft deze functionaris op enigerlei wijze een betrokkenheid bij de uitvoering van de overeenkomst met Gascogne – Vebego? Is het juist dat deze casuïstiekcoach vanaf augustus 2015 werkzaam is voor de gemeente Eindhoven en tot juli 2015 een directiefunctie bij Gascogne uitoefende?

De dienstverlening op het gebied van participatie wordt in 2016 gefaseerd overgedragen van het Sociaal Domein naar de stichting WIJeindhoven. Om de uitvoerende rol van de generalist te optimaliseren vinden er casus overleggen plaats onder leiding van een casuïstiekcoach. Bij dit overleg zijn ook specialisten participatie en accountmanagers van het werkgelegenheidsteam betrokken. De casuïstiekcoach heeft een onafhankelijke neutrale rol en stuurt op een integrale en praktische oplossing. De casuïstiekcoach heeft geen betrokkenheid bij de uitvoering van de overeenkomst met Gascogne en Vebego.

Eindhoven, 17 mei 2016